
Dharmasangraha

த⁴ர்மஸங்க்³ரஹ:

Document Information

Text title : Dharmasangraha

File name : dharmasangrahaH.itx

Category : major_works, buddha, bauddhastotrasangraha, sangraha

Location : doc_z_misc_major_works

Transliterated by : DSBC staff

Proofread by : Miroj Shakya

Acknowledge-Permission: Prof. Miroj Shakya, Text Nagarjuna Institute of Exact Methods,

Digital Sanskrit Buddhist Canon Project, University of the West <https://www.dsbcproject.org/>

Latest update : March 8, 2025

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

March 8, 2025

sanskritdocuments.org

த⁴ர்மஸங்க்³ரஹ:

॥ நமோ ரத்நத்ரயாய ॥

ரத்நத்ரயம் நமஸ்க்ரு³த்ய ஸர்வஸத்த்வஹிதோத³யம் ।

கத்²யதே மோஹநாஸாய த⁴ர்மஸாரஸமுச்சய: ॥

1. தத்ர ப்ரத²மம் தாவத் த்ரீணி ரத்நாநி । தத்²த³யா- பு³த்³தோ⁴ த⁴ர்ம: ஸங்க⁴ஸ்சேதி ॥

2. த்ரீணி யாநாநி । (தத்³யதா²-) ஸ்ராவகயாநம், ப்ரத்யேகபு³த்³த⁴யாநம், மஹாயாநம் சேதி ॥

3. பஞ்ச பு³த்³தா:⁴ । தத்³யதா²-வைரோசந:, அக்ஷோப⁴ய:, ரத்நஸம்ப⁴வ:, அமிதாப:⁴, அமோக⁴ஸித்³தி⁴ஸ்சேதி ॥

4. சதஸ்ரோ தே³வ்ய: । தத்³யதா²- ரோசநீ, மாமகீ, பாண்டு³ரா, தாரா சேதி ॥

5. பஞ்ச ரக்ஷா । தத்³யதா²- ப்ரதிஸரா, ஸாஹஸ்ரப்ரமர்த்³நீ, மாரீசீ, மந்த்ராநுஸாரிணீ, ஸீலவதீ சேதி ॥

6. ஸப்த ததா²க³தா: । தத்³யதா²-விபஸ்யீ, ஸிகீ², விஸ்வபூ:⁴, க்ரகுச்ச²ந்த:³, கநகமுநி:, காஸ்யப:, ஸாக்யமுநிஸ்சேதி ॥

7. சத்வாரோ லோகபாலா: । தத்³யதா²-த்⁴ரு³த்ராஷ்ட்ர:, விநுபாக்ஷ:, விநுட⁴க:, குபே³ரஸ்சேதி ॥

8. அஷ்டௌ லோகபாலா: । தத்³யதா²-இந்த்³ர:, யம:, வரண:, குபே³ர:, ஈஸாந:, அக்³நி:, நைரு³த:, வாயுரிதி ॥

9. த்³ஸ லோகபாலா: । அஷ்டலோகபாலாதி⁴கமூர்த்⁴வம் ப்³ரஹ்மா அத:⁴ க்ரு³ஷ்ண: ॥

10. சதுர்த்³ஸ லோகபாலா: । தத்³யதா²-த்³ஸலோகபாலஸகலம், சந்த்³ர:, ஸூர்ய:, ப்ரு²த்²வீ, அஸூர: ॥

11. த3ஸ க்ரோதா:4 | தத்3யதா2-யமாந்தக:, ப்ரஜ்ஞாந்தக:, பத்3மாந்தக:, விக்4நாந்தக:, அசரடர்கிராஜ:, நீலத3ண்ட:3, மஹாப3ல:, உஷ்ணீஷ:, சக்ரவர்தீ, ஸம்ப4ராஜஸ்சேதி ||
12. அஷ்டௌ போ3தி4ஸத்த்வா: | தத்3யதா2-மைத்ரேய:, க3க3நக3ஞ்ஜ:, ஸமந்தப4த்3ர:, வஜ்ரபாணி:, மஞ்ஜுஹீ:, ஸர்வநிவரணவிஷ்கம்பீ4, கூநிதிக3ர்ப்4, க2க3ர்ப4ஸ்சேதி ||
13. ஷட்3யோகி3ந்ய: | தத்3யதா2-வஜ்ரவாராஹீ, யாமிநீ, ஸஞ்சாரணீ, ஸந்த்ராஸநீ, சாண்டி3கா சேதி ||
14. ஸப்தவிதா4 அநுத்தரபூஜா | தத்3யதா2-வந்த3நா, பூஜநா, பாபதே3ஸநா, அநுமோத்3நா, அத4யேஷண, போ3தி4சித்தோத்தபாத:3, பரிணாமநா சேதி ||
15. த்ரீணி குஸலமூலாநி | போ3தி4சித்தோத்தபாத:3, ஆஸயவிஸுத்3தி:4, அஹங்காரமமகாரபரித்ய ||
16. சத்வாரோ ப்ரஹ்மவிஹாரா: | மைத்ரீ, கருண, முதி3தா, உபேக்ஷா சேதி ||
17. ஷட் பாரமிதா: | தா3நபாரமிதா, ஸீலபாரமிதா, க்ஷாந்திபாரமிதா, வீர்யபாரமிதா, த்யாநபாரமிதா, ப்ரஜ்ஞாபாரமிதா சேதி ||
18. த3ஸ பாரமிதா: | ஷட்பாரமிதாஸகலம், உபாயம், ப்ரணிதி:4, ப3லம், ஜ்ஞாநம் சேதி ||
19. சத்வாரி ஸங்க்ரஹவஸ்தூநீ | தா3நம், ப்ரியவசநம், அர்த2சர்யா, ஸமாநார்த2தா சேதி ||
20. பஞ்சாபி4ஜ்ஞா: | தி3வ்யசக்ஷ:, தி3வ்யஸ்ரோத்ரம், பரசித்தஜ்ஞாநம், பூர்வநிவாஸாநுஸ்ம்ரு'தி:, ரு'த்3தி4ஸ்சேதி ||
21. சத்வார்யார்யஸத்த்யாநி | தத்3யதா2-து:3க2ம், ஸமுத3ய:, நிரோத:4 மார்க3ஸ்சேதி ||
22. பஞ்ச ஸ்கந்தா:4 | ரூபம், வேத3நா, ஸம்ஜ்ஞா, ஸம்ஸ்காரா, விஜ்ஞாநம் சேதி ||
23. லோகோத்தரபஞ்சஸ்கந்தா:4 | ஸீலஸமாதி4ப்ரஜ்ஞாவிமுக்திவிமுக்திஜ்ஞாநத்3ர்ஸநஸ்கந்தா இதி ||
24. த்3வாத3ஸாயதநாநி | சக்ஷ:ஸ்ரோத்ரக்4ராணஜிஹ்வாகாயமநாயதநாநி ரூபக3ந்த4ஸப்3த்3ரஸஸ்பர்ஸத4ர்மாயதநாநி சேதி ||

25. அஷ்டாத்3ஸ தா4தவ: || சக்ஷ:ஸ்ரோத்ரக்4ராணஜிஹ்வாகாயமநோரூபக்3ந்த4ஸப்3த3ரஸஸ்ப
சக்ஷர்விஜ்ஞாநஸ்ரோத்ரவிஜ்ஞாநக்4ராணவிஜ்ஞாநஜிஹ்வாவிஜ்ஞாநகாயவிஜ்ஞாநமநோவிஜ்ஞா
||
26. தத்ரைகாத்3ஸ ரூபஸ்கந்தா:4 || சக்ஷ:, ஸ்ரோத்ரம், க்4ராணம், ஜிஹ்வா, காய:,
ரூபம், ஸப்3த:3, க்3ந்த:4, ரஸ:, ஸ்பர்ஸ: விஜ்ஞுப்திஸ்சேதி ||
27. வேத3நா த்ரிவிதா4 | ஸுகா:2, து:3கா2, அது:3கா2ஸுகா2 சேதி ||
28. ஸம்ஜ்ஞாஸ்கந்த:4 | நிமித்தோத்3க3ஹ்ணுத்மிகா ||
29. ஸம்ஸ்காரா த்3விவிதா:4 | தத்ர சித்தஸம்ப்ரயுக்தஸம்ஸ்காரா:, சித்தவிப்ரயுக்தஸம்ஸ்காரா
||
30. சித்தஸம்ப்ரயுக்தஸம்ஸ்காராஸ்சத்வாரிம்ஸத் | தத்3யதா2-வேத3நா, ஸம்ஜ்ஞா,
சேதநா, ச2ந்த:3, ஸ்பர்ஸ:, மதி:, ஸம்ரு'தி:, மநஸ்கார:, அதி4மோக்ஷ:, ஸமாதி:4,
ஸ்ரத்3தா4, அப்ரமாத:3, ப்ரஸ்ரப்3தி:4, உபேக்ஷா, ஹ்ரீ:, அபத்ரபா, அலோப:4, அத்3வேஷ:,
அஹிம்ஸா, வீர்யம், மோஹ:, ப்ரமாத:3, கௌஸீத்3யம், அஸ்ராத்3த்யம், ஸ்த்யாநம்,
ஒளத்3த்யம், அஹ்ரீகதா, அநபத்ரபா, க்ரோத:4, உபநாஹ:, ஸாட்2யம், ஈர்ஷ்யா,
ப்ரதா3ந:, ம்ரக்ஷ:, மாத்ஸர்யம், மாயா, மத:3, விஹிம்ஸா, விதர்க:, விசாரஸ்சேதி ||
31. தத்ர சித்தவிப்ரயுக்தஸம்ஸ்காராஸ்யோத்3ஸ | ப்ராப்தி:, அப்ராப்தி:, ஸபா4க3தா,
அஸம்ஜ்ஞிகம், ஸமாப்தி:, ஜீவிதம், ஜாதி:, ஜரா, ஸ்தி2தி:, அநித்யதா, நாமகாய:,
பத3காய:, வ்யஞ்ஜநகாயஸ்சேதி ||
32. த்ரீண்யஸம்ஸ்க்ரு'தாநி | தத்3யதா2-ஆகாஸ:, ப்ரதிஸங்க்2யாநிரோத:4,
அப்ரதிஸங்க்2யாநிரோத4ஸ்சேதி ||
33. ஷட்3 விஷயா: | தத்3யதா2-ரூபம், ஸப்3த:3, க்3ந்த:4, ரஸ:, ஸ்பர்ஸ:, த4ர்மஸ்சேதி ||
34. தத்ர ரூபம் விஷயஸ்வபா4வம் | நீலம், பீதம், லோஹிதம், அவதா3தம், ஹரிதம்,
தீ3ர்க4ம், ஹ்ரஸ்வம், பரிமண்ட3லம், உந்நதம், அவநதம், ஸாதம், விஸாதம், அச்ச2ம்,
தூ4ம:, ரஜ:, மஹிகா, சா2யா, ஆதப:, ஆலோக:, அந்த4காரஸ்சேதி ||
35. அஷ்டாவிம்ஸதிவித:4 ஸப்3த:3 | ஸப்த புருஷவாக்ஸப்3தா:3, ஸப்த
புருஷஹஸ்தாதி3ஸப்3தா:3 | ஏத ஏவ (மநோஜ்ஞா)மநோஜ்ஞுபே4தே3நாஷ்டாவிம்ஸதி: ||
36. ரஸ: ஷட்3வித:4 | தத்3யதா2-மது4ர:, அம்ல:, லவண:, கடு:, திக்த:, கஷாயஸ்சேதி
||

37. சத்வாரோ க3ந்தா:4 | தத்3யதா2-ஸுக3ந்த:4, து3ர்க3ந்த:4, ஸமக3ந்த:4, விஷமக3ந்த4ஸ்சேதி ||
38. ஏகாத்3ஸ ஸ்ப்ரஷ்டவ்யாநி | ப்ருத்2வீ, ஆப:, தேஜ:, வாயு:, ஸ்லக்ஷணத்வம், கர்கஸத்வம், லகுத்வம், கு3ருத்வம், ஸீதம், ஜிக4த்ஸா பிபாஸா சேதி ||
39. பஞ்ச மஹாபூ4தாநி | ப்ருத்2வீ, ஆப:, தேஜ:, வாயு:, ஆகாஸ்சேதி ||
40. பஞ்ச பௌ4திகாநி | ரூபம், ஸப்3த:3, க3ந்த:4, ரஸ:, ஸ்பர்ஸஸ்சேதி ||
41. விம்ஸதி: ஸூந்யதா: | தத்3யதா2-அத்4யாத்மஸூந்யதா, ப3ஹிர்தா4ஸூந்யதா, அத்4யாத்மப3ஹிர்தா4ஸூந்யதா, ஸூந்யதாஸூந்யதா, மஹாஸூந்யதா, பரமார்த2ஸூந்யதா, ஸம்ஸ்க்ருத்ஸூந்யதா, அஸம்ஸ்க்ருத்ஸூந்யதா, அத்யந்தஸூந்யதா, அநவராக்3ரஸூந்யதா, அநவகாரஸூந்யதா, ப்ரக்ருத்ஸூந்யதா, ஸர்வத4ர்மஸூந்யதா, லக்ஷணஸூந்யதா, அலக்ஷணஸூந்யதா, பா4வஸூந்யதா, அபா4வஸூந்யதா, ஸ்வபா4வஸூந்யதா, அபா4வஸ்வபா4வஸூந்யதா, பரபா4வஸூந்யதா சேதி ||
42. த்3வாத்3ஸாங்க3ப்ரதீத்யஸமுத்பாத:3 | அவித்3யா, ஸம்ஸ்காரா:, விஜ்ஞாநம், நாமரூபம், ஷடா3யதநம், ஸ்பர்ஸ:, வேத3நா, த்ருக்ஷண, உபாதா3நம், ப4வ:, ஜாதி:, ஜராமரணம், ஸோகபரிதே3வது:3க2தௌ3ர்மநஸ்யோபாயாஸாஸ்சேதி ||
43. ஸப்தத்ரிம்ஸத்3போ3தி4பாக்ஷிகா த4ர்மா: | சத்வாரி ஸ்ம்ருத்யுபஸ்தா2நாநி || 4 || சத்வாரி ஸம்யக்ப்ரஹாணாநி || 8 || சத்வார ருத்3தி4பாதா:3 || 12 || பஞ்சேந்த்3ரியாணி || 17 || பஞ்ச ப3லாநி || 22 || ஸப்த போ3த்4யங்கா3நி || 29 || ஆர்யாஷ்டாங்கிக3கமார்க3ஸ்சேதி || 37 ||
44. தத்ர கதமாநி ஸ்ம்ருத்யுபஸ்தா2நாநி ? தத்3யதா2-காயே காயாநுத3ர்ஸஸ்ம்ருத்யுபஸ்தா2நம், வேத3நாயாம் வேத3நாநுத3ர்ஸஸ்ம்ருத்யுபஸ்தா2நம், சித்தே சித்தாநுத3ர்ஸஸ்ம்ருத்யுபஸ்தா2நம் த4ர்மே த4ர்மாநுத3ர்ஸஸ்ம்ருத்யுபஸ்தா2நம் ||
45. கதமாநி சத்வாரி ஸம்யக்ப்ரஹாணாநி ? தத்3யதா2-உத்பந்நாநாம் குஸலமலாநாம் ஸம்ரக்ஷணம் | அநுத்பந்நாநாம் ஸமுத்பாத:3 | உத்பந்நாநாமகுஸலாநாம் த4ர்மாணம் ப்ரஹாணம் | அநுத்பந்நாநாம் புநரநுத்பாத3ஸ்சேதி ||
46. சத்வார: ருத்3தி4பாதா:3 | தத்3யதா2-ச2ந்த3ஸமாதி4ப்ரஹாணய ஸம்ஸ்காரஸமந்வாக3த ருத்3தி4பாத:3 | ஏவம் சித்தருத்3தி4பாத:3 | வீர்யருத்3தி4பாத:3 | மீமாம்ஸாஸமாதி4ப்ரஹாணய ஸம்ஸ்காரஸமந்வாக3தருத்3தி4பாத3ஸ்சேதி ||

47. பஞ்சேந்த்³ரியாணி | தத்³யதா²-ஸ்ரத்³தா⁴ஸமாதி⁴வீர்யஸ்ம்ரு³திப்ரஜ்ஞேந்த்³ரியம்
சேதி ||

48. பஞ்ச ப³லாநி | ஸ்ரத்³தா⁴வீர்யஸ்ம்ரு³திஸமாதி⁴ப்ரஜ்ஞாப³லம் சேதி ||

49. ஸப்த போ³த்⁴யங்கா³நி | தத்³யதா²-ஸ்ம்ரு³திஸம்போ³த்⁴யங்க³ம், தர்மவிசயஸம்போ³த்⁴யங்
வீர்யஸம்போ³த்⁴யங்க³ம், ப்ரீதிஸம்போ³த்⁴யங்க³ம், ப்ரஸ்ரப்³தி⁴ஸம்போ³த்⁴யங்க³ம்,
ஸமாதி⁴ஸம்போ³த்⁴யங்க³ம், உபேக்ஷாஸம்போ³த்⁴யங்க³மிதி ||

50. ஆர்யாஷ்டாங்கிகமார்க்³ || ஸம்யக்³த்³ரு³ஷ்டி:, ஸம்யக்ஸங்கல்ப:,
ஸம்யக்³வாக், ஸம்யக்கர்மாந்த:, ஸம்யக்³வ்யாயாம:, ஸம்யக்ஸ்ம்ரு³தி:, ஸம்யக்ஸமாதி⁴ஸ்சேதி
| ஏதே ஸப்தத்ரிம்ஸப்³தோ³தி⁴பாக்ஷிகா தர்மா: ||

51. சதஸ்ர: ப்ரதிஸம்வித:³ | தத்³யதா²-தர்மப்ரதிஸம்வித், அர்த்²ப்ரதிஸம்வித்,
நிருக்திப்ரதிஸம்வித், ப்ரதிபா⁴நப்ரதிஸம்விச்சேதி ||

52. சதஸ்ரோ தா⁴ரண்ய: | தத்³யதா²-ஆத்மதா⁴ரணீ, க்³ரந்த்²தா⁴ரணீ, தர்மதா⁴ரணீ,
மந்த்ரதா⁴ரணீ சேதி ||

53. சத்வாரி ப்ரதிஸரணாநி | தத்³யதா²-அர்த்²ப்ரதிஸரணதா ந வ்யஞ்ஜநப்ரதிஸரணதா
| ஜ்ஞாநப்ரதிஸரணதா ந விஜ்ஞாநப்ரதிஸரணதா | நீதார்த்²ப்ரதிஸரணதா ந
நேயார்த்²ப்ரதிஸரணதா | தர்மப்ரதிஸரணதா ந புத்³க³லப்ரதிஸரணதா சேதி ||

54. ஷட்³நுஸ்ம்ரு³தய: | புத்³தா⁴நுஸ்ம்ரு³தி:, தர்மாநுஸ்ம்ரு³தி:, ஸங்கா⁴நுஸ்ம்ரு³தி:,
த்யாகா³நுஸ்ம்ரு³தி:, ஸீலாநுஸ்ம்ரு³தி:, தே³வாநுஸ்ம்ரு³திஸ்சேதி ||

55. சத்வாரி தர்மபதா³நி | தத்³யதா²-அநித்யா: ஸர்வஸம்ஸ்காரா: | து:³கா:²
ஸர்வஸம்ஸ்காரா: | நிராத்மாந: ஸர்வஸம்ஸ்காரா: | ஸாந்தம் நிர்வாணம் சேதி ||

56. த்³ஸாகுஸலாநி | தத்³யதா²-ப்ராணாதிபாத:, அத்³த்தாதா³நம், காமமித்²யாசார:,
ம்ரு³ஷாவாத:³, பைஸூந்யம், பாருஷ்யம், ஸம்பி⁴ந்நப்ரலாப:, அபி⁴த்⁴யா, வ்யாபாத:³,
மித்²யாத்³ரு³ஷ்டிஸ்சேதி ||

57. க்³தய: ஷட் | தத்³யதா²-நரக:, திர்யக், ப்ரேத:, அஸூர:, மநுஷ்ய:, தே³வஸ்சேதி ||

58. ஷட்³ தா⁴தவ: | ப்ரு³த்²வீ, ஆப:, தேஜ:, வாயு:, ஆகாஸ:, விஜ்ஞாநம் சேதி ||

59. அஷ்டௌ விமோக்ஷா: | தத்³யதா²-ரூபீ ரூபாணீ பஸ்யதி ஸூந்யம் |
ஆத்⁴யாத்மாருபஸம்ஜ்ஞீ ப்³ஹிர்தா⁴ரூபாணி பஸ்யதி ஸூந்யம் | ஆகாஸாநந்த்யாயதநம்
பஸ்யதி ஸூந்யம் | விஜ்ஞாநாநந்த்யாயதநம் பஸ்யதி ஸூந்யம் | ஆகிஞ்சந்யாயதநம்

பஸ்யதி ஸூந்யம் | நைவஸம்ஜ்ஞாநாஸம்ஜ்ஞாயதநம் பஸ்யதி ஸூந்யம் |
ஸம்ஜ்ஞாவேத்யிதநிரோத4ம் பஸ்யதி ஸூந்யம் சேதி ||

60. பஞ்சாநந்தர்யாணி | தத்3யதா2-மாத்ரு'வத:4, பித்ரு'வத:4 அர்ஹத்3வத:4,
ததா2க3தது3ஷ்டசித்தருதி4ரோத்பாத:3, ஸங்க4பேத3ஸ்சேதி ||

61. அஷ்டௌ லோகத4ர்மா: || லாப:4, அலாப:4, ஸுக2ம், து:3க2ம், யஸ:, அயஸ:,
நிந்தா3, ப்ரஸம்ஸா சேதி ||

62. நவாங்க3ப்ரவசநாநி | தத்3யதா2-ஸூத்ரம், கே3யம், வ்யாகரணம், கா3தா2,
உதா3நம், ஜாதகம், வைபுல்யம், அத்3பு4தத4ர்ம:, உபதே3ஸஸ்சேதி ||

63. த்3வாத3ஸ தூ4தகு3ண: | பைண்ட3பாதிக:, த்ரைசீவரிக:, க2லுபஸ்சாத்3ப4க்திக:,
நைஷத்3யிக:, யதா2ஸம்ஸ்தரிக:, வ்ரு'க்ஷமூலிக:, ஏகாஸநிக:, ஆப்யவகாஸரிக:,
ஆரண்யக:, ஸ்மாஸாநிக:, பாம்ஸூக்ஷலிக:, நாமந்திகஸ்சேதி ||

64. த3ஸ பூ4மய: | ப்ரமுதி3தா, விமலா, ப்ரபா4கரீ, அர்சிஷ்மதீ, ஸுது3ர்ஜயா, அபி4முகீ2,
தூ3ரங்க3மா, அசலா, ஸாது4மதீ, த4ர்மமேகா4 சேதி ||

65. ஸமந்தப்ரபா4, நிருபமா, ஜ்ஞாநவதீ | ஏதா: ஸஹிதாஸ்ரயோத3ஸ பூ4மய: ||

66. பஞ்ச சக்ஷுஸம்ஷீ | மாம்ஸசக்ஷு:, த4ர்மசக்ஷு:, ப்ரஜ்ஞாசக்ஷு:, தி3வ்யசக்ஷு:,
பு3த்3த4சக்ஷுஸ்சேதி ||

67. ஷட் க்லேஸா: | ராக:3, ப்ரதிக:4, மாந:, அவித்3யா, குத்3ரு'ஷ்டி:, விசிகித்ஸா சேதி
||

68. பஞ்ச த்3ரு'ஷ்டய: | ஸத்காயத்3ரு'ஷ்டி:, அந்தக்3ராஹத்3ரு'ஷ்டி:, மித்2யாத்3ரு'ஷ்டி:,
த்3ரு'ஷ்டிபராமர்ஸ:, ஸீலபராமர்ஸ: ||

69. சதுவிம்ஸதிருபக்லேஸா: | தத்3யதா2-க்ரோத:4, உபநாஹ:, ம்ரக்ஷ:, ப்ரதா3ஸ:,
ஈர்ஷ்யா:, மாத்ஸர்யம், ஸாட்2யம், மாயா, மத:3, விஹிம்ஸா, ஹ்ரீ:, அநபத்ரபா,
ஸ்த்யாநம், அஸ்ராத்3யம், கௌஸீத்3யம், ப்ரமாத:3, முஷிதஸம்ரு'தி:, விக்ஷேப:,
அஸம்ப்ரஜந்யம், கௌக்ரு'த்யம், மித்3த4ம், விதர்க:, விசாரஸ்சேதி ||

70. பஞ்சாஹாரா: | த்யாநாஹாரா:, கவலீகாராஹாரா:, ப்ரத்யாஹாரா:, ஸ்பர்ஸாஹாரா:,
ஸஞ்சேதநிகாஹாராஸ்சேதி ||

71. பஞ்ச ப்யாநி | ஆஜீவிகாப்யம், ஸோகப்யம், மரணப்யம், து3ர்க3திப்யம்,
பர்ஷத3ஸாத்3யப்யம் சேதி ||

72. சத்வாரி த்யாநாநி | தத்யதா²-ஸவிதர்கம் ஸவிசாரம் விவேகஜம் ப்ரீதிஸுக²மிதி
ப்ரத²மத்யாநம் | அத்யாத்மப்ரமோத³நாத்ப்ரீதிஸுக²மிதி த்விதீயம் |
உபேக்ஷாஸ்ம்ரு³திஸம்ப்ரஜந்யம் ஸுக²மிதி த்ரு³தீயம் | உபேக்ஷாஸ்ம்ரு³திபரிஸு³தி⁴ரது³கா²வ
வேத³நேதி சதுர்த²ம் த்யாநமிதி ||
73. த்ரயோ விமோக்ஷா: | ஸூந்யதா, அநிமித்த:, அப்ரணிஹிதஸ்சேதி ||
74. போ³தி⁴ஸுத்தவாநாம் த³ஸ வஸிதா: | ஆயுர்வஸிதா, சித்தவஸிதா, பரிஷ்காரவஸிதா,
தர்மவஸிதா, ரு³த்³தி⁴வஸிதா, ஜந்மவஸிதா, அதி⁴முக்திவஸிதா, ப்ரணிதா⁴நவஸிதா,
கர்மவஸிதா, ஜ்ஞாநவஸிதா சேதி ||
75. போ³தி⁴ஸுத்தவாநாம் த³ஸ ப³லாநி | தத்யதா²-அதி⁴முக்திப³லம்,
ப்ரதிஸங்க்யாநப³லம், பா⁴வப³லம், க்ஷாந்திப³லம், ஜ்ஞாநப³லம், ப்ரஹ்மணப³லம்,
ஸமாதி⁴ப³லம், ப்ரதிபா⁴நப³லம், புண்யப³லம், ப்ரதிபத்திப³லம் சேதி ||
76. ததா²க³தஸ்ய த³ஸ ப³லாநி | தத்யதா²-ஸ்தா²நாஸ்தா²நஜ்ஞாநப³லம்,
கர்மவிபாகஜ்ஞாநப³லம், நாநாதா⁴துஜ்ஞாநப³லம், நாநதி⁴முக்திஜ்ஞாநப³லம்,
ஸுத்தவேந்த³ரியபராபரஜ்ஞாநப³லம், ஸர்வதரகா³மிநி³ப்ரதிபத்திஜ்ஞாநப³லம்,
த்யாநவிமோக்ஷஸமாதி⁴ஸமாபத்திஸங்க்லேஸவ்யவதா³நவ்யுத்தா²நஜ்ஞாநப³லம்,
பூர்வநிவாஸாநுஸ்ம்ரு³திஜ்ஞாநப³லம், ச்யுத்யுத்பத்திஜ்ஞாநப³லம், ஆஸ்ரவக்ஷயஜ்ஞாநப³லம்
சேதி ||
77. சத்வாரி வைஸாரத்யாநி | தத்யதா²-அபி⁴ஸம்போ³தி⁴வைஸாரத்யம்,
ஆஸ்ரவக்ஷயஜ்ஞாநவைஸாரத்யம், நைர்வாணிகமார்கா³வதரணவைஸாரத்யம்
(அந்தராயிகத⁴ர்மாநந்யதா²த்வநி³சிதவ்யாகரணவைஸாரத்யம்) சேதி ||
78. பஞ்ச மாத்ஸர்யாணி | தர்மமாத்ஸர்யம், லாப⁴மாத்ஸர்யம், ஆவாஸமாத்ஸர்யம்,
குஸலமாத்ஸர்யம், வர்ணமாத்ஸர்யம் சேதி ||
79. அஷ்டாத³ஸாவேணிகா பு³த்³த⁴ர்மா: | தத்யதா²-நாஸ்தி ததா²க³தஸ்ய
ஸ்க²லிதம் | நாஸ்தி ரவிதம் | நாஸ்தி முஷிதஸ்ம்ரு³திதா | நாஸ்த்யஸமாஹிதசித்தம்
| நாஸ்தி நாநாத்வஸம்ஜ்ஞா | நாஸ்த்யப்ரதிஸங்க்யாயோபேக்ஷா | நாஸ்தி
ச²நத³பரிஹாணி: | நாஸ்தி வீர்யபரிஹாணி: | நாஸ்தி ஸ்ம்ரு³திபரிஹாணி: | நாஸ்தி
ஸமாதி⁴பரிஹாணி: | நாஸ்தி ப்ரஜ்ஞாபரிஹாணி: | நாஸ்தி விமுக்திபரிஹாணி: |
நாஸ்தி விமுக்திஜ்ஞாநத³ர்ஸநபரிஹாணி: | ஸர்வகாயகர்மஜ்ஞாநபூர்வக³மஜ்ஞாநாநுபரிவ்ரு³த்த
| ஸர்வவாக்கர்மஜ்ஞாநபூர்வங்க³மஜ்ஞாநாநுபரிவ்ரு³த்தி: | ஸர்வமநஸ்கர்மஜ்ஞாநபூர்வங்க³மஜ்ஞாநாநுபரிவ்ரு³த்தி:

। அதீதேSத்⁴வந்யஸங்க³மப்ரதிஹதஜ்ஞாநம் । ப்ரத்யுத்பந்நேSத்⁴வந்யஸங்க³மப்ரதிஹதஜ்ஞாநத
சேதி ॥

80. சத்வாரோ மாரா: । தத்³யதா²-ஸ்கந்த⁴மார:, க்லேஸமார:, தே³வபுத்ரமார:,
மந்ரு²த்யுமாரஸ்சேதி ॥

81. சத்வாரி ஸ்ரத்³தா⁴ங்கா³நி । தத்³யதா²- ஆர்யஸத்யம், த்ரிரதநம், கர்ம, கர்மப²லம்
சேதி ॥

82. நவாநுபூர்வஸமாதி⁴ஸமாபத்தய: । தத்³யதா²-சத்வாரி த்⁴யாநாநி, சதஸ்ர
ஆரூப்யஸமாபத்தய:, நிரோத⁴ஸமாபத்திஸ்சேதி ॥

83. த்³வாத்ரிம்ஸல்லக்ஷணாநி । தத்³யதா²-சக்ராங்கிதபாணிபாத³தலதா ।
ஸுப்ரதிஷ்டி²தபாணிபாத³தலதா । ஜாலாப³லப³த்³தா⁴(வநத்³தா⁴?)ங்கு³லிபாணிபாத³தலதா
। ம்ரு²து³தருணஹஸ்தபாத³தலதா । ஸப்தோத்ஸத³தா । தீ³ரகா⁴ங்கு³லிதா ।
ஆயதபார்ஷ்ணிதா । ரு²ஜுகா³த்ரதா । உத்ஸங்க³பாத³தா । உர்த்⁴வாக்³ரோமதா
। ஐணேஜயங்க⁴தா । ப்ரலம்ப³பா³ஹுதா । கோஷக³தப³ஸ்திக்கு³ஹ்யதா ।
ஸுவர்ணவர்ணதா । ஸூக்லச்ச²விதா । ப்ரத³க்ஷிணாவர்தைகரோமதா ।
ஊர்ணலங்க்ரு²தமுக்²தா । ஸிம்ஹபூர்வாந்தகாயதா । ஸுஸம்வ்ரு²த்தஸ்கந்த⁴தா
। சிதாந்தராம்ஸதா । ரஸரஸாக்³ரதா । ந்யக்³ரோத⁴பரிமண்ட³லதா ।
உஷ்ணீஷஸிரஸ்கதா । ப்ரபூ⁴தஜிவ்ஹதா । ஸிம்ஹஹநுதா । ஸூக்லஹநுதா ।
ஸமத³ந்ததா । ஹம்ஸவிக்ராந்தகா³மிதா । அவிரலத³ந்ததா । ஸமசத்வாரிம்ஸத³த³ந்ததா
। அபி⁴நீலநேத்ரதா । கோ³பக்ஷநேத்ரதா சேதி ॥

84. அஸீத்யநுவ்யஞ்ஜநாநி । தத்³யதா²-தாம்ரநக²தா । ஸ்ரிக்³த⁴நக²தா ।
துங்க³நக²தா । ச²த்ராங்கு³லிதா । சித்ராங்கு³லிதா । அநுபூர்வாங்கு³லிதா
। கூ³ட⁴ஸிரதா । நிக்³ரந்தி²ஸிரதா । கூ³ட⁴கு³ல்ப²தா । அவிஷமபாத³தா ।
ஸிம்ஹவிக்ராந்தகா³மிதா । நாக³விக்ராந்தகா³மிதா । ஹம்ஸவிக்ராந்தகா³மிதா
। வ்ரு²ஷப⁴விக்ராந்தகா³மிதா । ப்ரத³க்ஷிணகா³மிதா । சாருகா³மிதா ।
அவக்ரகா³மிதா । வ்ரு²த்தகா³த்ரதா । ம்ரு²ஷ்டகா³த்ரதா । அநுபூர்வகா³த்ரதா ।
ஸூசிகா³த்ரதா । ம்ரு²து³கா³த்ரதா । விஸுத்³த⁴கா³த்ரதா । பரிபூர்ணவ்யஞ்ஜநதா
। ப்ரு²து²சாருமண்ட³லகா³த்ரதா । ஸமக்ரமதா । விஸுத்³த⁴நேத்ரதா ।
ஸுகுமாரகா³த்ரதா । அதீ³நகா³த்ரதா । உத்ஸாஹகா³த்ரதா । க³ம்பீ⁴ரகுக்ஷிதா
। ப்ரஸந்நகா³த்ரதா । ஸுவிப⁴க்தாங்க³ப்ரத்யங்க³தா । விதிமிரஸுத்³தா⁴லோகதா
। வ்ரு²த்தகுக்ஷிதா । ம்ரு²ஷ்டகுக்ஷிதா । அபு⁴க்³நகுக்ஷிதா । க்ஷாமகுக்ஷிதா

| ப்ரத3க்ஷிணாவர்தநாபி4தா | ஸமந்தப்ராஸாதி3கதா | ஸாசிஸமுதா3ரதா |
 வ்யபக்3ததிலககா3த்ரதா | தூலஸத்3ரு'ஸஸுகுமாரபாணிதா | ஸ்நிக்3த4பாணிலேக்2தா
 | க3ம்பீ4ரபாணிலேக்2தா | ஆயதபாணிலேக்2தா | நாத்யாயதவசநதா |
 பி3ம்ப்3ப்ரதிபி3ம்போ3ஷ்ட2தா | ம்ரு'து3ஜிவ்ஹதா | தநுஜிவ்ஹதா | ரக்தஜிவ்ஹதா
 | மேக்4கர்ஜிதகோ4ஷதா | மது4ரசாருமஞ்ஜுஸ்வரதா | வ்ரு'த்தத3ம்ஷ்ட்ரதா
 | தீக்ஷணந்த3ம்ஷ்ட்ரதா | ஸூக்லத3ம்ஷ்ட்ரதா | ஸமத3ம்ஷ்ட்ரதா |
 அநுபூர்வத3ம்ஷ்ட்ரதா | துங்க3நாஸதா | ஸாசிநாஸதா | விஸாலநயநதா |
 சித்ரபக்ஷமதா | விதாவிதகமலத3லநயநதா | ஆயதப்4ருகதா | ஸாக்லப்4ருகதா |
 ஸுஸ்நிக்3த4ப்4ருகதா | பீநாயதப்4ஜலதா | ஸமகர்ணதா | அநுபஹதகர்ணேந்த3ரியதா
 | அவிமலாநலலாடதா | ப்ரு'து2லலாடதா | ஸுபரிபூர்ணேத்தமாங்க3தா |
 ப்4ரமரஸத்3ரு'ஸகேஸதா | சித்ரகேஸதா | கு3டா3கேஸதா | அஸம்முணிதகேஸதா |
 அபருஷகேஸதா | ஸுரபி4கேஸதா | பூர்வத்ஸமுக்த்திகநந்த3யாவர்தலக்ஷிதபாணிபாத3தலதா
 சேதி ||

85. சக்ரவர்தினாம் ஸப்த ரத்நாநி | தத்3யதா2-சக்ரரத்நம், அஸ்வரத்நம், ஹஸ்திரத்நம்,
 மணிரத்நம், ஸ்திரீரத்நம், க2ங்க3ரத்நம், பரிணயகரத்நம் சேதி ||

86. தத்ர த்ரயோ5த்4வாந: | தத்3யதா2-அதீதோ5த்4வா, அநாக3தோ5த்4வா,
 ப்ரத்யுத்பந்நோ5த்4வா சேதி ||

87. சத்வார: கல்பா: | தத்3யதா2-அந்தரகல்பா:, மஹாகல்பா:, ஸூந்யகல்பா:,
 ஸாரகல்பாஸ்சேதி ||

88. சத்வாரி யுகா3நி | தத்3யதா2-க்ரு'தயுக3ம், த்ரேதாயுக3ம், த்3வாபரம், கலியுக3ம்
 சேதி ||

89. லோகத்3வயம் | தத்3யதா2-ஸத்த்வலோக:, பா4ஜநலோகஸ்சேதி ||

90. சத்வாரோ யோநய: | தத்3யதா2-அண்ட்3ஜ:, ஸம்ஸ்வேத3ஜ:, ஜராயுஜ:,
 உபபாது3கஸ்சேதி ||

91. பஞ்ச கஷாயா: | தத்3யதா2-க்லேஸகஷாய:, த்3ரு'ஷ்டிகஷாய:, ஸத்த்வகஷாய:,
 ஆயு:கஷாய:, கல்பகஷாயஸ்சேதி ||

92. த்ரய: ஸத்த்வாத்4யா: | தத்3யதா2-பூர்வாந்தகோடிபரிஜ்ஞாயா:, அபராந்தகோடிபரிஜ்ஞாயா:,
 சதுர்மாரகோடிபரிஜ்ஞாயாஸ்சேதி ||

93. த3ஸ ஜ்ஞாநாநி | தத்3யதா2-து:3க2ஜ்ஞாநம், ஸமுத3யஜ்ஞாநம், நிரோத4ஜ்ஞாநம், மார்க்3ஜ்ஞாநம், த4ர்மஜ்ஞாநம், அந்வயஜ்ஞாநம், ஸம்வ்ரு'திஜ்ஞாநம், பரசித்தஜ்ஞாநம், கூயஜ்ஞாநம், அநுத்பாத3ஜ்ஞாநம் சேதி ||

94. பஞ்ச ஜ்ஞாநாநி | தத்3யதா2-ஆத3ர்ஸநஜ்ஞாநம், ஸமதாஜ்ஞாநம், ப்ரத்யவேகூணஜ்ஞாநம், க்ரு'த்யாநுஷ்டா2நஜ்ஞாநம், ஸுவிஸுத்3த4த4ர்மதா4துஜ்ஞாநம் சேதி ||

95. த்3வே ஸத்யே | தத்3யதா2-ஸம்வ்ரு'திஸத்யம், பரமார்த2ஸத்யம் சேதி ||

96. சதுரார்யஸத்யேஷு ஷோட3ஸ கூஷாந்திஜ்ஞாநலகூண: | தத்3யதா2-து:3கே2 த4ர்மஜ்ஞாநகூஷாந்தி:, து:3கே2 த4ர்மஜ்ஞாநம், து:3கே2Sந்வயஜ்ஞாநகூஷாந்தி:, து:3கே2Sந்வயஜ்ஞாநம் | ஸமுத3யே த4ர்மஜ்ஞாநகூஷாந்தி:, ஸமுத3யே த4ர்மஜ்ஞாநம், ஸமுத3யேSந்வயஜ்ஞாநகூஷாந்தி:, ஸமுத3யேSந்வயஜ்ஞாநம் | நிரோதே4 த4ர்மஜ்ஞாநகூஷாந்தி:, நிரோதே4 த4ர்மஜ்ஞாநம், நிரோதே4Sந்வயஜ்ஞாநகூஷாந்தி:, நிரோதே4Sந்வயஜ்ஞாநம் | மார்கே3 த4ர்மஜ்ஞாநகூஷாந்தி:, மார்கே3 த4ர்மஜ்ஞாநம், மார்கே3Sந்வயஜ்ஞாநகூஷாந்தி:, மார்கே3Sந்வயஜ்ஞாநம் சேதி ||

97. தத்ர து:3க2ஸத்யே சத்வார ஆகாரா: | தத்3யதா2-அநித்யத:, து:3க2த:, ஸூந்யத:, அநாத்மதஸ்சேதி ||

98. ஸமுத3யஸத்யே சத்வார ஆகாரா: | தத்3யதா2-ஹேதுத:, ஸமுத3யத:, ப்ரப4வத:, ப்ரத்யயதஸ்சேதி ||

99. நிரோத4ஸத்யே சத்வார ஆகாரா: | தத்3யதா2-நிரோத4த:, ஸாந்தத:, ப்ரணீதத:, நி:ஸரணதஸ்சேதி ||

100. மார்க்3ஸத்யே சத்வார ஆகாரா: | தத்3யதா2-மார்க்3த:, ந்யாயத:, ப்ரதிபத்தித:, நைர்யாணிக(த)ஸ்சேதி ||

101. சத்வார: ஸமாத4ய: | தத்3யதா2-ஆலோகஸமாதி:4, வ்ரு'தாஸமாதி:4, ஏகாத3ஸப்ரதிஷ்ட2ஸமாதி:4, ஆநந்தர்யஸமாதி4ஸ்சேதி ||

102. தத்ராஷ்டௌ (புருஷ)-புக்3த3லா: | தத்3யதா2-ஸ்ரோதாபந்நப2லப்ரதிபந்நக:, ஸ்ரோதாபந்ந:, ஸக்ரு'தா3கா3மிப2லப்ரதிபந்நக:, ஸக்ரு'தா3கா3மீ, அநாகா3மிப2லப்ரதிபந்நக:, அநாகா3மீ, அர்ஹத்ப2லப்ரதிபந்நக:, அர்ஹம்ஸ்சேதி ||

103. ததா2ஷ்டௌ ப்ரதிபுக்3த3லா: | தத்3யதா2-ஸ்ரத3தா4நுஸாரீ, த4ர்மாநுஸாரீ, ஸ்ரோதாபந்ந:, தே3வகுலங்குல:, மநுஷ்யகுலங்குல:, ஸக்ரு'தா3கா3மிப2ல:, ஸ்ரத3த4விமுக்திர்த்3ரு'ஷ்டிப்ராப்த ஏகவீசீகோSநாகா3ம்யந்தரபரிநிர்வாயீ

உபஹத்யபரிநிர்வாயீ அபி4ஸம்ஸ்காரபரிநிர்வாயீ ப்லுதோ5ர்த்3த4ப்லுத: ஸர்வாஸ்தாநப்லுதோ த்3ரு'ஷ்டத4ர்மஸம: காயஸாக்ஷீ க2ங்க்3ஸ்சேதி ||

104. (தத3நு த்3வாத3ஸாகரத4ர்மசக்ரப்ரவர்தகம்(நம்)கதமத் ? தத3யதா2-இத3ம் து:3க2மார்யஸத்யமிதி பி4க்ஷவ: பூர்வமநுஸ்ருத்ய தேஷு த4ர்மேஷு யோநிஸோ மநஸிங்க்3வத:(?)சக்ஷுருத3பாதி3 | ஜ்ஞாநமுத்பாதி3 சிந்தோத்பாதி3 | சுத்ரிருத3பாதி3 | இத்யேகபரிசதக: | இத3ம் து:3க2மார்ய ஸ தத்ர க2ல்வபி4ஜ்ஞாதம் இதி பி4க்ஷவ: | இத்யாதி3 பூர்வவதி3திய: || இத3ம் து:3க2ஸமுத3யமார்யஸத்யம் தவ க2ல்வபி4ஜ்ஞாய ப்ரஹீணமிதி ஹித்யாதி3 த்ரு'தீய: | ததா2 இத3ம் து:3க2நிரோத4 ஆர்யஸத்யமிதி ஹிப்ரத்யேக: || இத3ம் து:3க2நிரோத4ஆர்யஸத்யம் தத்ர க2ல்வபி4ஜ்ஞாய ஸாக்ஷாத் கர்தவ்யமிதி ஹித்ய த்3விதீய: | இத3ம் து:3க2நிரோத4ஆர்யஸத்ய தத்ர க2லு பி4ஜ்ஞாய ஸாக்ஷாத் த்3விதீய | தத3யதா2 இத3ம் து:3க2மார்யக3கா3மிநீ ப்ரதிபதா3ர்யஸத்யேமிதி த்யேக || இத3ம் து:3க2மோக்ஷகா3மிநி ப்ரதிப இத்யார்யஸத்யம் தத்ர க2லு பி4ஜ்ஞாய பா4வயிதவ்யமிதி ஹி பி4க்ஷவ இத்யாதி3 த்ரு'தீய: | பரிவர்த இத்யேவ த்3வாத3ஸாகரத4ர்மசக்ரப்ரவர்த்தநமிதி ||)

தத3நு த்3வாத3ஸாகரத4ர்மசக்ரப்ரவர்தக: | கதமத் | இத3ம் து:3க2மார்யஸத்யமிதி பி4க்ஷவ: | பூர்வமநுஸ்ருத்ய தேஷு த4ர்மேஷு யோநிஸோ மநஸிக்3வத: சக்ஷுருத3பாதி3 | ஜ்ஞாநமுத்பாதி3 சித்தோத்பாதி3 | சுத்ரிருத்பாதி3 || இத்யேகபரிவர்தக இத3ம் து:3க2மார்யஸத்யம் தத்ர க2ல்வபி4ஜ்ஞாய பரிஜ்ஞாதமிதி ஹி பி4க்ஷவ: | பூர்வமநுஸ்ருத்ய தேஷு யோநிஸோ மநஸிங்க்3ர்வத: || இதி த்3விதீய: || இத3மார்யஸத்யம் தத்ர க2ல்வபி4ஜ்ஞாதம் இதி பி4க்ஷவ: | இத்யாதி3 பூர்வவதி3திய: ||

இத3ம் து:3க2ஸமுத3யமார்யஸத்யம் தவ க2ல்வபி4ஜ்ஞாய ப்ரஹீணமிதி ஹித்யாதி3 த்ரு'தீயம் ||

ததா2 இத3ம் து:3க2நிரோத4 ஆர்யஸத்யமிதி ஹி ப்ரத்யேக: || இத3ம் து:3க2நிரோத4 ஆர்யஸத்யம் தத்ர க2ல்வபி4ஜ்ஞாய ஸாக்ஷாத் கர்தவ்யமிதி ஹித்யாதி3 | த்3விதீய: | இத3ம் து:3க2நிரோத4 ஆர்யஸத்யம் தத்ர க2ல்வபி4ஜ்ஞாய ஸாக்ஷாத் க்ரு'தமிதி த்3விதீய: |

ததா2 இத3ம் து:3க2மார்யக3கா3மிநி ப்ரதிபதா3ர்யஸத்யமிதி ப்ரத்யேக | இத3ம் து:3க2மோக்ஷகா3மிநீ ப்ரதிபத || இத்யார்யஸத்யம் தத்ர க2ல்வபி4ஜ்ஞாய பா4தவ்யமிதி ஹி பி4க்ஷவ: இத்யாதி3 த்ரு'தீய: | பரிவர்த்த இத்யேவம் த்3வாத3ஸாகரத4ர்மசக்ரப்ரவர்த்தநமிதி

.. ..

றேஸ்தோரேத்3 டேக்ஷத் |

தத3த்ர த்3வாத3ஸாகாரத4ர்மசக்ரப்ரவர்தகம் (நம் ?)கதமத் ? இத3ம் து:3க2மார்யஸத்யமிதி (மே)பி4க்ஷவ: பூர்வமநநுஸ்ருதேஷு த4ர்மேஷு யோநிஸோ மநஸிகுர்வத: சக்ஷுருத3பாதி3 ஜ்ஞாநமுத3பாதி3 வித்3யோத3பாதி3 பூ4ரிருத3பாதீ3த்யேகம் பரிவர்தகம் | இத3ம் து:3க2மார்யஸத்யம் தத்ர க2ல்வபி4ஜ்ஞாய பரிஜ்ஞாதமிதி ஹி (மே)பி4க்ஷவ: பூர்வமநநுஸ்ருதேஷு த4ர்மேஷு யோநிஸோ மநஸிகுர்வத இதி த்3விதீயம் | இத3ம் து:3க2மார்யஸத்யம் தத்ர க2ல்வபி4ஜ்ஞாய பரிஜ்ஞாதமிதி பி4க்ஷவ: இத்யாதி3 பூர்வவதி3தி த்ருதீயம் ||

(ததே2த3ம் து:3க2ஸமுத3யமார்யஸத்யமிதி ப்ரத்யேகம் | இத3ம் து:3க2ஸமுத3யமார்யஸத்யம் தத்ர க2ல்வபி4ஜ்ஞாய ப்ரஹாதவ்யமிதி த்3விதீயம் |) இத3ம் து:3க2ஸமுத3யமார்யஸத்யம் தத்ர க2ல்வபி4ஜ்ஞாய ப்ரஹீணமிதி ஹீத்யாதி3 த்ருதீயம் | ததே2த3ம் து:3க2நிரோத4மார்யஸத்யமிதி ஹி ப்ரத்யேகம் | இத3ம் து:3க2நிரோத4மார்யஸத்யம் தத்ர க2ல்வபி4ஜ்ஞாய ஸாக்ஷாத்கர்தவ்யமிதி ஹீத்யாதி3 த்3விதீயம் | இத3ம் து:3க2நிரோத4மார்யஸத்யம் தத்ர க2ல்வபி4ஜ்ஞாய ஸாக்ஷாத்க்ருதமிதி த்ருதீயம் ||

ததே2யம் து:3க2மார்க3கா3மிநீ ப்ரதிபதி3த்யார்யஸத்யமிதி ப்ரத்யேகம் | இயம் து:3க2மோக்ஷகா3மிநீ ப்ரதிபதி3த்யார்யஸத்யம் தத்ர க2ல்வபி4விஜ்ஞாய பா4வயிதவ்யமிதி ஹி பி4க்ஷவ இத்யாதி3 த்3விதீயம் |

(இத3ம் து:3க2மோக்ஷகா3மிநீ ப்ரதிபதி3த்யார்யஸத்யம் தத்ர க2ல்வபி4ஜ்ஞாய பா4விதமிதி த்ருதீயம் ||)

105. தத்ர தா3நம் த்ரிவித4ம் | தத்3யதா2-த4ர்மதா3நம், ஆமிஷதா3நம், மைத்ரீதா3நம் சேதி ||

106. ஸீலம் த்ரிவித4ம் | தத்3யதா2- ஸம்பா4ரஸீலம், குஸலஸங்க்3ராஹஸீலம், ஸத்த்வார்த2க்ரியாஸீலம் சேதி ||

107. க்ஷாந்திஸ்த்ரிவிதா4 | தத்3யதா2-த4ர்மநித4யாநக்ஷாந்தி:, து:3கா2தி4வாஸநாக்ஷாந்தி:, பரோபகாரத4ர்மக்ஷாந்திஸ்சேதி ||

108. வீர்யம் த்ரிவித4ம் | தத்3யதா2-ஸந்நாஹவீர்யம், ப்ரயோக3வீர்யம், பர(ரி)நிஷ்டா2வீர்யம் சேதி ||

109. த்யாநம் த்ரிவித4ம் | தத்3யதா2-ஸதோ3ஷாபகர்ஷத்4யாநம், ஸுக2வைஹாரிகத்4யாநம், அஸேஷவைபூ4ஷிதத்4யாநம் சேதி ||

110. ப்ரஜ்ஞா த்ரிவிதா⁴ | தத்³யதா²-ஸ்ருதமயீ, சிந்தாமயீ, பா⁴வநாமயீ சேதி ||
111. உபாயஸ்த்ரிவிதா⁴ | தத்³யதா²-ஸர்வஸுத்த்வாவபோ³த⁴க:, ஸுத்த்வார்தா²பா⁴வக:, கூபிப்ரஸுகா²பி⁴ஸம்போ³தி³ஸ்சேதி ||
112. ப்ரணிதா⁴நம் த்ரிவிதா⁴ம் | தத்³யதா²-ஸுஸ்தா²நப்ராப³ந்தி⁴கம், ஸுத்த்வார்த²ப்ராப³ந்தி⁴கம், பு³த³த⁴க்ஷேத்ரபரிஸோத⁴கம் சேதி ||
113. ப³லம் த்ரிவிதா⁴ம் | தத்³யதா²-கர்மவ்யாவர்தகம், க்லேஸாபகர்ஷகம், மாநப்ரமாதா³தி³வ்யாவர்தகம் சேதி ||
114. ஜ்ஞாநம் த்ரிவிதா⁴ம் | தத்³யதா²-அவிகல்பகம், விகல்பஸம்பா⁴வபோ³த⁴கம், ஸுத்யார்தோ²பாயபரோக்ஷம் சேதி ||
115. தத்ராவரணே த்³வே | தத்³யதா²-க்லேஸவரணம், ஜ்ஞேயாவரணம் சேதி ||
116. நைராதம்யம் த்³விவிதா⁴ம் | தத்³யதா²-தூர்மநைராதம்யம், புக்³த³லநைராதம்யம் சேதி ||
117. ஸம்பா⁴ரோ த்³விவிதா⁴ | தத்³யதா²-புண்யஸம்பா⁴ர:, ஜ்ஞாநஸம்பா⁴ரஸ்சேதி ||
118. தத்ர ஷட் ஸமாத்யாவரணாநி | தத்³யதா²-கௌஸீத³யம், மாநம், ஸாட்²யம், ஓளத்³த⁴த்யம், அநாபோ⁴க:³, ஸுத்யாபோ⁴க³ஸ்சேதி ||
119. தத்ர ப்ரதிபத்த்யாஷ்டௌ ப்ரஹாணஸம்ஸ்காரா: | தத்³யதா²-ஸ்ரத்³தா⁴, பு³த³த⁴:(த்³தி:⁴), வ்யாயாம:, ப்ரஸ்ரப்³தி:⁴, ஸம்ரு³தி:, ஸம்ப்ரஜந்யம், சேதநா, உபேக்ஷா சேதி ||
120. தத்ர சத்வாரோ த்³வீபா: | தத்³யதா²-பூர்வவிதே³ஹ:, ஜம்பு³த³வீப:, அபரகோ³தா³நி:(நீய:), உத்தரகுருத்³வீபஸ்சேதி ||
121. அஷ்டாவுஷ்ணநரகா: | தத்³யதா²-ஸஞ்ஜீவ:, காலஸூத்ர:, ஸங்கா⁴த:, ரௌரவ:, மஹாரௌரவ:, தபந:, ப்ரதாபந:, அவீசிஸ்சேதி ||
122. அஷ்டௌ ஸீதநரகா: | தத்³யதா²-அர்பு³த:³, நிரர்பு³த:³, அட்ட:, அபப:, ஹாஹாத⁴ர:, உத்பல:, பத்³ம:, மஹாபத்³மஸ்சேதி ||
123. ஸப்த பாதாலாநி | தத்³யதா²-த⁴ரணீதல:, அசல:, மஹாசல:, ஆப:, காஞ்சந:, ஸஞ்ஜீவ:, நரகஸ்சேதி |
124. த்³வௌ சக்ரவாலௌ | தத்³யதா²-சக்ரவாலமஹாசக்ரவாலௌ சேதி ||

125. அஷ்டாங்க3பர்வதா: | தத்3யதா2-யுக3ந்த4ர்:, ஈஸாத4ர்:, க2தி3ரக:, ஸுத3ர்ஸந:, விநதக:, அஸ்வகர்ண:, நேமிந்த4ரகி3ரி:, ஸுமேருஸ்சேதி ||

126. ஸப்த ஸாக3ரா: | தத்3யதா2-க்ஷார:, க்ஷீர்:, த3தி4, உத3தி:4, க்4ரு'தம், மது:4, ஸுரா சேதி ||

127. தத்ர ஷட் காமாவசரா தே3வா: | தத்3யதா2-சாதுர்மஹாராஜகாயிகா:, த்ராயஸ்த்ரிம்ஸா:, துஷிதா:, யாமா:, நிர்மாணரதய:, பரநிர்மிதவஸவர்திநஸ்சேதி ||

128. அஷ்டாத3ஸ ரூபாவசரா தே3வா: | தத்3யதா2-ப்3ரஹ்மகாயிகா:, ப்3ரஹ்மபுரோஹிதா:, ப்3ரஹ்மபார்ஷத்3யா:, மஹாப்3ரஹ்மாண:, பரீத்தாபா:4, அப்ரமாணாபா:4, ஆபா'ஸ்வரா:, பரீத்தஸாபா:4, ஸாபக்ரு'தஸ்நா:, அநப்4ரகா:, புண்யப்ரஸவா:, ப்3ரு'ஹத்3ப2லா:, அஸம்ஜ்ஞிஸத்த்வா:, அவ்ரு'ஹா:, அதபா:, ஸுத3ரு'ஸா:, ஸுத3ர்ஸநா:, அகநிஷ்டா2ஸ்சேதி ||

129. சத்வாரோ5ரூபாவசரா தே3வா: | ஆகாஸாநந்த்யாயதநோபகா:3, விஜ்ஞாநாநந்த்யாயதநோபகா:3, ஆகிஞ்சந்யாயதநோபகா:3, நைவஸம்ஜ்ஞாநாஸம்ஜ்ஞாயதநோபகா3ஸ்சேதி ||

130. த்ரிவிதா4 ஆலங்க4நா: | தத்3யதா2-ஸத்யாலங்க4நா, த4ர்மாலங்க4நா, அநாலங்க4நா சேதி ||

131. த்ரிவிதா4 மஹாமைத்ரீ | தத்3யதா2-ஸத்யாலங்க4(ம்ப3)நா, த4ர்மலங்க4(ர்மாலம்ப3)நா, அநாலங்க4(ம்ப3)நா சேதி ||

132. த்ரிவித4ம் கர்ம | தத்3யதா2-த்3ரு'ஷ்டத4ர்மவேத3நீயம், உத்பத்3யவேத3நீயம், அபரவேத3நீயம் சேதி ||

133. த்ரிவித4ம் ப்ராத்ரிஹார்யம் | தத்3யதா2-ரு'த்3தி4ப்ராத்ரிஹார்யம், ஆதே3ஸநாப்ராத்ரிஹார்யம், அநுஸாஸநீப்ராத்ரிஹார்யம் சேதி ||

134. அஷ்டாவக்ஷண: | தத்3யதா2-நரகோபபத்தி:, திர்யகு3பபத்தி:, யமலோகோபபத்தி:, ப்ரத்யந்தஜநபதோ3பபத்தி:, தி3ர்கா4யுஷதே3வோபபத்தி:, இந்த3ரியவிகலதா, மித்2யாத்3ரு'ஷ்ட:, சித்தோத்பாத3விராகி3ததா சேதி ||

135. த்ரிவிதா4 விகல்பா: | தத்3யதா2-அநுஸ்மரணவிகல்ப:, ஸந்திரந(தீரண)விகல்ப:, ஸஹஜவிகல்பஸ்சேதி ||

136. சத்வார: ஸமாத4ய: | தத்3யதா2-ஸூரங்க3ம:, க3க3நக3ஞ்ஜ: விமலப்ரப:4, ஸிம்ஹவிக்ரீடி3தஸ்சேதி |

137. சதுர்த³ஸாவ்யாக்ரு'தவஸ்தூநி | தத்³யதா²-ஸாஸ்வதோ லோக:, அஸாஸ்வதோ லோக:, ஸாஸ்வதம்ஸாஸ்வதம்ஸ, நைவ ஸாஸ்வதோ நாஸாஸ்வதம்ஸ | அந்தவாஃல்லோக:, அநந்தவாஃல்லோக:, அந்தவாம்ஸ்சாநந்தவாஃல்லோகம்ஸ, நைவாந்தவாந்நாநந்தவாம்ஸ | ப⁴வதி ததா²க³த: பரம் மரணத், ந ப⁴வதி ததா²க³த: பரம் மரணத், ப⁴வதி ந ச ப⁴வதி ச ததா²க³த: பரம் மரணத், நைவ ப⁴வதி ந ப⁴வதி ததா²க³த: பரம் மரணத் | ஸ ஜீவஸ்தச்ச²ரீரம், அந்யோ ஜீவோ⁵ந்யச்ச²ரீரம் சேதி ||
138. த்ரீணி குஸலமூலாநி | தத்³யதா²-அத்³வேஷ:, அலோப:⁴, அமோஹஸ்சேதி ||
139. ஏதத்³விபர்யயாந்த்ரீண்யகுஸலமூலாநி | தத்³யதா²-லோப:⁴, மோஹ:, த்³வேஷஸ்சேதி ||
140. திஸ்ர:ஸிக்ஷா: | தத்³யதா²-அதி⁴சித்தஸிக்ஷா, அதி⁴ஸீலஸிக்ஷா, அதி⁴ப்ரஜ்ஞாஸிக்ஷா சேதி ||
- இதி நாகா³ர்ஜுநபாத³விரசிடோ⁵யம் த⁴ர்மஸங்க்³ரஹ: ஸமாப்த: ||
-

DharmasangrahaH

pdf was typeset on March 8, 2025

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

